

BÖNSÖNDAGEN

ROGATE

Text Joh 17: 18-23. Predikan av Asbjørn Hjorthaug (ELBK)

I dag er det bønner som er i fokus. I evangelieteksten åpner Jesus med disse ordene: *"Sannelig, sannelig, jeg sier dere: Hvis dere ber Faderen om noe, skal han gi dere det i mitt navn. Hittil har dere ikke bedt om noe i mitt navn. Be og dere skal få, så deres glede kan være fullkommen."* Joh. 16, 23-24

"Sannelig, sannelig, jeg sier dere." Et slikt uttrykk forteller oss at Jesus avslører en viktig hemmelighet for oss. Jesus vil vise oss at det han legger i bønn er noe som går utover det vi tenker som naturlig og fornuftig. I alle religioner spiller bønner en stor rolle. Den stiger opp fra templer og moskeer til faste tider, det går i bønnestimler, bønnehjul og røkelse, alt for å tilfredsstille den gud en tror på. Men det ropes ut i tomme luften. Jesus vil si oss noe langt viktigere med *«Sannelig, sannelig, jeg sier dere.»*

Vi må slå fast med engang at bønner er troens frukt, og den er et resultat av troen. Bønn er den troendes rop til Gud. I dag har Jesus gjennom ordet undervist oss om den rette bønner. Den kristne bønner. Det er bare den kristnes bønn som har Bibelens løfter knyttet til seg og som Gud hører og bønnerhører.

1. DEN KRISTNE BØNNEN SKJER I JESU NAVN OG I KRAFT AV JESU DØD OG OPPSTANDELSE.

«Hvis dere ber Faderen om noe, skal han gi dere det i mitt navn» Joh.16,23 «Den dagen skal dere be i mitt navn. Jeg sier ikke at jeg skal be Faderen for dere: for han selv elsker dere, fordi dere har elsket meg og trodd at jeg har utgått fra Gud.» Joh.16,26-27. Det å be i Jesu navn betyr ikke at vi bruker navnet Jesus som en trylleformel. I tekstene vi siterte ligger det noe helt spesielt i å be i Jesu navn. Vår bønn er Gud behagelig fordi han elsker oss. Vi er hans barn for Jesu Kristi skyld. Ved å be i Jesu navn har vi adgang direkte til Gud. Jesu navn er passordet. Gud elsker sin Sønn over alle ting. Alle syndere som har tatt sin tilflukt til Jesus og tror evangeliet om syndenes forlatelse, er også omsluttet av den samme kjærlighet. Gud elsker en fortaapt synder som klynger seg til Jesus. Alt det Jesus har er jo mitt. Dermed, ved å be i Jesu navn, rører vi ved Guds hjertestrenger. *«For så har Gud elsket verden- at han gav sin sønn den enbårne.»* Jesus går til sin Far som syndens beseirer *«han som ble overgitt til døden for våre synder og oppreist for at vi skulle bli rettferdige for Gud.» Rom 4,25.* Grunnen til at vi kan gå til nådens trone er Jesu død og oppstandelse. Som kristne og Guds barn har vi en fri adgang til Gud selv. Peter kaller oss *«et kongelig presteskap»*, Guds eiendom. Jesu navn gir oss tilgang til Guds hjerte. *«Så kan vi da brødre, i kraft av Jesu blod, tre inn i helligdommen» Heb. 10,19* Hadde vi gått i vårt eget navn, hadde vi ikke hatt adgang. Gud tåler ikke synd, men på bakgrunn av Jesu død og oppstandelse har vi en fri adgang. I den gamle pakt var det ypperstepresten som en gang i året gikk inn i helligdommen på vegne av folket. *«Så la oss derfor med frimodighet tre fram for nådens trone,» Heb. 4,16.* Med bakgrunn i alt det Jesus har gjort for oss, kan vi også ha stor frimodighet når vi ber til Gud. Ja, i situasjoner der ord ikke finnes, går Ånden inn og ber med oss og for oss. Et sukk blir da den helligste bønn for Gud. Men når jeg er oppe i situasjoner der jeg synder grovt mot Gud, kan jeg da be? Ja, all synd tok Jesus på seg, derfor kan vi alltid be i Jesu navn. På tross av våre synder og ufullkomne bønner, blir bønner i Jesu navn en hellig bønn som bønnerhøres. Det er også en stor trøst for oss at Jesus ber for oss. Selv om vi svikter, er slitne og ikke orker eller glemmer bort å be, så er Jesus der som vår forbeder. *«Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som ved deres ord kommer til tro på meg.» Joh. 17,20f*

2. DEN KRISTNE BØNNEN FORUTSETTER AT VI HAR KUNNSKAP OM GUDS BUD OG VILJE.

Bønner er ikke der bare for sin egen skyld. Bønner er ikke et pliktløp eller et ritual som skal behage Gud. Den har mening og innhold og er en rettighet vi har som Guds barn. *«Det jeg har sagt til dere, er gåtefull tale.*

Det kommer en tid da jeg ikke skal tale til dere i gater, men åpent forkynne dere om Faderen.» Job. 16,25. Vi er her inne på det som skal skje i pinsen. Sannhetens Ånd skal komme og veilede dem i hele sannheten. Den Hellige Ånds oppgave er å vise forkynne verden om synden og dommen. Men hans oppgave er også å forklare og åpenbare evangeliet. Han skal forherlige Kristus for oss. Dette at Den Hellige Ånd kommer inn i en kristens liv, er helliggjørelsen. Prekmenteksten vi leste er en del av Jesu yppersteprestelige bønn. Det skjer etter at han har holdt sin avskjedstale for disiplene. Det er like før at han skal pågripes, tortureres og dømmes til døden på korset. Han skal være den rette yppersteprest for sine. En brennende og hjertelig bønn hvor han åpner og utøser sitt innerste for oss og for sin Far i himmelen. (Luther). Da trekker han frem i bønne de viktigste tingene som ligger han på hjertet. I dagens tekst ber Jesus for de troende som er sendt ut i verden. Han har ofret seg selv for deres synders skyld slik at de også skulle bli rene og rettferdige for Gud og gjennom dette lære sannheten å kjenne. *«Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som gjennom deres ord kommer til tro på meg.»* Vi slår fast at Jesus ber for oss. Vi er de som ved apostlernes ord slik vi har det i Bibelen har kommet til tro på Jesus Kristus. Jesus tar med seg alle de som har hørt apostlene forkynne muntlig eller lest det de har skrevet, inn i sitt yppersteprestelige embete og legger oss fram for sin Far i himmelen. Hva er det så han ber om? Hva er det som er viktig for Jesus nå på slutten av sitt liv å trekke fram? *«Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.»* Joh 17,21 Det er viktig at de alle må være i enhet med hverandre på samme måte som Sønnen og Faderen er ett. Dette er ikke bare en indre åndelig enhet i tro, håp og kjærlighet, men også en ytre synlig og organisert enhet. Jesus begrunner dette med *«at verden skal tro at du har sendt meg»* og at *«Da skal verden skjønne»*, V 22-23: *« Den herligheten du har gitt meg, har jeg gitt dem, for at de skal være ett, slik vi er ett: jeg i dem og du i meg, så de helt og fullt kan være ett. Da skal verden skjønne at du har sendt meg, og at du elsker dem slik du har elsket meg.»* Jesus ber om at vi må være ett for at dette skal være et vitnesbyrd for verden slik at de kan tro og forstå. Det at kirker står i mot hverandre og danner partier og ikke holder sammen, er i mot Guds hellige vilje. Det hindrer evangeliet. Enheten troende oppviser med enheten i Jesus og Gud fader som forbilde, skal nettopp være med på å få verden til å tro og lære Gud å kjenne. Denne oppsplittede forvirring innfor Guds kirke er bitre frukter av synden og i mot Guds hellige vilje. Derfor lyder formaningen fra Paulus til menigheten i Korint: *«Jeg formaner dere, søsken, ved vår Herre Jesu Kristi navn, at dere må være enige. La det ikke være splittelse blant dere, men stå sammen i syn og tanke.»* 1 Kor 1,10. Et alvorsord til oss i dag.

«La det ikke være splittelse blant dere, men stå sammen i syn og tanke» sier Paulus. Vi må høre og lytte og lete etter hva andre virkelig bekjenner. Oppsplitting og små grupper gjør at verden tar avstand fra sann kristendom. Enheten bevirker at de kommer til tro og lærer Gud å kjenne. Johannes sier: *«Mine kjære, tro ikke enhver ånd! Prøv åndene om de er av Gud! For det er gått mange falske profeter ut i verden. På dette kjenner dere Guds Ånd: Hver ånd som bekjenner at Jesus Kristus er kommet i kjøtt og blod, er av Gud. Men enhver ånd som ikke bekjenner Jesus, er ikke av Gud.»* 1 Joh. 4,1-3 Det er dette Jesus sier: *«at verden skal tro at du har sendt meg»*. *«For hvis du med din munn bekjenner at Jesus er Herre, og i ditt hjerte tror at Gud har oppreist ham fra de døde, da skal du bli frelst.»* Rom 10. Det setter store krav til oss. Vi er alle syndere som er avhengig av ord og sakrament. Vi vet at loven fordømmer oss og at evangeliet frigjør. Vi bekjenner nåden alene, troen alene og Skriften alene for Jesu Kristi skyld. Men likevel går vi hver vår vei. Vi trenger å be med Kristus: *«Jeg ber at de alle må være ett, likesom du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss, for at verden skal tro at du har sendt meg.»* Samtidig ligger det i Jesu bønn at vi skal holde oss til sannheten og i denne sannheten ha fellesskap med hverandre. Det betyr at vi skal kjempe i mot det som river ned fellesskapet og det er til syvende og sist den falske lære og den onde fienden.

Videre ber Jesus *«Den herligheten du har gitt meg, har jeg gitt dem, for at de skal være ett, slik vi er ett: jeg i dem og du i meg, så de helt og fullt kan være ett. Da skal verden skjønne at du har sendt meg, og at du elsker dem slik du har elsket meg.»* Jesu herlighet har han fått av sin far. Denne har han gitt videre til sine disipler som har gitt den videre til oss. Å være herliggjort skjer her nede i denne verden. *«Og dem som han på forhånd har bestemt til dette, har han også kalt. Dem som han har kalt, har han også kjent rettferdige, og dem som han har kjent rettferdige, har han også herliggjort.»* Rom 8,30 Den store kjærligheten som er mellom Jesus og Faderen i og med at de er ett, den skal vi også ha med hverandre. Vi er ett i Kristus. Vi eier denne herligheten. Om de første kristne sa hedningene: Se hvor de elsker hverandre. Vi er herliggjort allerede her nede i og med troen på Jesus. Men Jesus har også i sin bønn at vi en gang skal oppnå den fullkomne herlighet både til sjel og legeme. Det hører framtiden til. Det skjer når vi blir tatt opp i herligheten og får være hos herlighetens herre, hvor han er. Se han, erfare han, nytte og bli ikledd hans egen herlighet som Faderen har gitt Kristus. Dette er det Jesus ber om for oss i dagens yppersteprestelige bønn.

En kristen får gjennom troen en ny vilje og en ny kjennskap til Guds bud og vilje i sitt hjerte.

«Hvis dere ber Faderen om noe.» Dette noe forutsetter kjennskap til Guds vilje. Her har bønneren en oppgave. Bønneren er til for at vi skal be: «Skje din vilje». Vi skal omsette Guds vilje i praksis i denne verden. Vi vet hva Guds bud sier. Så går vår vilje under Guds bud og vilje og utfører hans gjerninger. Vi vet at Guds Ord må forkynnes, derfor ber vi for embetet og de som innehar det og for Ordets utbredelse. Vi ber høstens Herre drive nye arbeidere ut. Vi vet også at Gud forbyr all falsk lære og misbruk av Ordet. Derfor tar vi opp i vår bønn og ber imot dem som ødelegger Guds Ord og fører falsk lære. Vi vet at han vil gi oss vårt daglige brød og alt godt. Derfor inneholder vår bønn en bønn om at dette må gjelde alle mennesker, at regnet må komme til sin tid og solen og varmen til sin tid. Vi vet at Gud hater alt ondt, derfor er det viktig å ha med "Skje din vilje" Det er dette bønneren vår har som utgangspunkt. Bønneren skaper trygghet og tilhørighet.

3. DEN KRISTNE BØNNEN SKJER I FULL FORVISSNING OM AT GUD HØRER BØNNER OG AT DEN SOM BER BLIR BØNNHØRT

«Be og dere skal få, så deres glede kan være fullkommen.» Job. 16,23 Dette løftet fører oss ut av den onde verden hvor troen ikke eksisterer. I verden råder naturlovene. I bønneren er underet mulig, og løftene er bundet opp til underet. Som kristen tror jeg på oppstandelsens under og det evige liv. Du er vel klar over at det er himmelens og jordens skaper som står ansvarlig for løftene? Derfor kan vi med stor frimodighet og med forvisning til at løftet gjelder meg, stige fram for Gud. «Hver den som påkaller Herrens navn skal bli frelst» Rom 10,13 «Kall på meg på nødens dag, så vil jeg utfri deg, og du skal prise meg.» Salme 50,15. Salmen vi innledet med i dag vitner om denne forvisning at Gud hører bønner. «Herre, hør min bønn, la mitt rop nå fram til deg!» Salme 102,2. I dagens tekst fra Det gamle testamentet hører vi om Abrahams bønnekamp og Gud svar på Abrahams bønner. Livet er en daglig kamp om å bekjempe sitt eget kjøtt og vanntroen. For å hente kraft og energi til bønneren trenger vi nådemidlene, Ordet og sakramentet.

Det er godt å ha forbedere. Vi oppmuntres i Skriften til å be for og med hverandre. Men i dag får vi høre om han som er forbederen fremfor alle forbedere, vår Frelser Jesus Kristus. Og vi skal vite at Hans bønner er fullkomne, og de behager Faderen. Men Jesus ba ikke for oss bare den gang i sin yppersteprestelige bønn. Den levende og oppstandne Frelser som er ved Guds høyre hånd og ber for oss også i dag. «Kristus er den som er død, ja, mer enn det: som også er oppstått, som også er ved Guds høyre hånd, som også går i forbønn for oss.» Rom 8:34. «Derfor kan han også fullkomment frelse dem som kommer til Gud ved ham, da han alltid lever til å gå i forbønn for dem.» Heb 7:25. Kristus sitter ikke uvirksom i sin Himmel. Han følger nøye med sine troende barn her på jord også i dag, og ber for oss. Slik er han «med oss alle dager inntil verdens ende».

Amen